

T.C.
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM PROGRAMLARINDA
UZMANLIK ALAN, TEZ HAZIRLIK VE TEZ ÇALIŞMASI DERSLERİ
YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı lisansüstü programlarda okutulacak olan “Uzmanlık Alan Dersleri” nin uygulanmasına ilişkin esasları düzenlemektir. Uzmanlık alan dersleri, tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarında danışman öğretim üyelerinin bilgi, görgü ve deneyimlerini öğrencilerine aktarmalarını, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplini kazandırmayı ve öğrencilerin tez konuları ile ilgili bilgi, beceri ve tutum kazanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, Yükseköğretim Kurulunun 16.09.2005 tarihli Genel Kurul Toplantısı’nda kabul edilen “Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar ile 22.02.2021 tarih ve 31403 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Hakkari Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım

MADDE 3 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Anabilim/Anasanat dalı: Hakkari Üniversitesine bağlı eğitim-öğretim hizmeti veren Lisansüstü Eğitim Enstitüsü’nün ilgili anabilim/anasanat dalını,
- b) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders, tez veya proje dönemlerinde rehberlik etmek üzere anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulunca atanan öğretim üyesini,
- c) Enstitü yönetim kurulu: İlgili enstitünün müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve Enstitü Kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulunu,
- ç) Uzmanlık Alan Dersi: İlgili anabilim/anasanat dalında tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programı öğrencilerinin gereksinimini karşılamak üzere veya tez çalışmalarına yönelik olarak seçilen konularda açılan, öğretim elemanının aktif olarak katıldığı, haftalık ders programında günü, yeri ve saati belirlenmiş kuramsal dersi, ifade eder.

d) Tez Hazırlık Dersi: İlgili anabilim/anasanat dalında tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programında danışmanın belirlenmesini takiben tez dönemi başlayana kadar geçen dönemlerde literatür tarama, veri toplama ve değerlendirme, analiz yapma ve sonuçlarını yazılı olarak sunmaya yönelik olarak verilen dersi ifade eder.

e) Tez Çalışması Dersi: İlgili anabilim/anasanat dalında tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programında bir öğretim üyesinin danışmanlığında teorik ve uygulamalı derslerin tamamlanmasından sonra tez döneminde literatür tarama, veri toplama ve değerlendirme, analiz yapma ve sonuçlarını yazılı olarak sunmaya yönelik olarak verilen dersi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Süre, uygulama ve değerlendirme esasları

Süre

MADDE 4 – (1) Uzmanlık alan dersi, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğrenci danışmanlıklarının Enstitü Yönetim Kurulu'nca onaylanmasını izleyen yarıyıl başında başlar; herhangi bir nedenle öğrencinin ilişığının kesildiği veya Enstitü Yönetim Kurulu'nca mezuniyetine karar verildiği tarihe kadar sürer. Güz yarıyılı için açılan “Uzmanlık Alan Dersi” bahar yarıyılı başlangıcına kadar; bahar yarıyılı için açılan “Uzmanlık Alan Dersi” ise güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder.

(2) Tez hazırlık dersi, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğrenci danışmanlıklarının Enstitü Yönetim Kurulu'nca onaylanmasını izleyen yarıyıl başında başlar; herhangi bir nedenle öğrencinin ilişığının kesildiği veya tez dönemine geçene kadar sürer. Güz yarıyılı için açılan “Tez Hazırlık Dersi” bahar yarıyılı başlangıcına kadar; bahar yarıyılı için açılan “Tez Hazırlık Dersi” ise güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder.

(3) Tez Çalışması Dersi, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğrencin tez dönemine geçtiği yarıyıl başında başlar; herhangi bir nedenle öğrencinin ilişığının kesildiği veya Enstitü Yönetim Kurulu'nca mezuniyetine karar verildiği tarihe kadar sürer. Güz yarıyılı için açılan “Tez Çalışması Dersi” bahar yarıyılı başlangıcına kadar; bahar yarıyılı için açılan “Tez Çalışması Dersi” ise güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder.

Uygulama

MADDE 5 – (1) Uzmanlık Alan Dersi, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca her bir öğretim üyesi için tezli yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programlarında 4 (4+0) sayısal ağırlıklı, kredisiz, teorik ders olarak düzenlenerek teklif edilir ve Enstitü Kurulu'nca onaylanır.

(2) Tez Hazırlık ve Tez Çalışması Dersi, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca her bir öğretim üyesi için tezli yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programlarında öğrenci

başına 1 (0+1) sayısal ağırlıklı, kredisiz, uygulamalı ders olarak düzenlenerek teklif edilir ve Enstitü Kurulu'na onaylanır.

(3) Lisansüstü programlarda Uzmanlık Alan Dersi, Tez Hazırlık Dersi ve Tez Çalışması Dersi güz yarıyılı için tek haneli bahar yarıyılı için çift haneli rakamlar verilerek kodlanır.

(4) Eğitim dili Türkçe ve yabancı bir dil olan programlarda; uzmanlık alan dersi, öğrenci sayısına bakılmaksızın tezli yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programları için 8'er saat teorik olarak değerlendirilir. Tez hazırlık ve tez çalışması dersleri öğrenci sayısına göre tezli yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programları için 1'er saatlik uygulama ders olarak değerlendirilir. Anabilim/anasanat dalı haftalık ders programında ve öğretim üyesinin ders yükü formunda belirtilir.

(5) Uzmanlık alan dersi ilgili lisansüstü program ders yükü kredisi "0", AKTS kredisi ise "8" olarak, tez hazırlık dersi ilgili lisansüstü program ders yükü kredisi "0", AKTS kredisi ise "2" olarak ve tez çalışması dersi ilgili lisansüstü program ders yükü kredisi "0", AKTS kredisi ise "22" olarak değerlendirilir.

(6) Uzmanlık alan, tez hazırlık ve tez çalışması dersi, haftalık ders dağılımı, ders yükü ve ücrete esas ders saati cetvelinde gösterilir. Bir öğretim üyesinin tezli yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programlarında yürütmüş olduğu uzmanlık alan derslerinin haftalık en fazla iki tanesi toplamda 8 (2 x 4) teorik ders saati ile ücretlendirilir. Öğretim üyelerinin izinli ve yurtiçi/yurtdışı görevlendirmelerinin olduğu dönemlerde uzmanlık alan, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri sona ereceğinden ücretlendirme yapılamaz.

(7) Yurtiçi/yurtdışı görevlendirmelerinin olduğu dönemlerde danışman öğretim üyesinin ders telafi formu vermesi, ilgili Anabilim Dalı kurulu ve Enstitü yönetim kurulu kararı ile uzmanlık alan, tez hazırlık ve tez çalışması dersleri ücretlendirmesi yapılabilir.

(8) Kayıt yenileme işlemini yerine getirmeyen öğrenciler için uzmanlık alan, tez hazırlık ve tez çalışması dersi açılmaz.

(9) Tezsiz programlarda uzmanlık alan, tez hazırlık ve tez çalışması dersi açılmaz.

(10) Danışmanlığı bulunmayan öğretim üyesi, ikinci tez danışmanları, üniversite dışı kurumlara altı aydan daha uzun süreli görevlendirilen öğretim üyeleri ve emekli öğretim üyeleri uzmanlık alan dersini açamaz.

Değerlendirme

MADDE 6 – (1) Uzmanlık alan, tez hazırlık ve tez çalışması dersi kredisiz olup danışman öğretim üyesi tarafından öğrenci başarılı ise "B", başarısız ise "BS" notu ile değerlendirilir. Öğrencinin Uzmanlık Alan ve Tez Çalışması Dersi'ne kayıt yaptırdığı dönem içerisinde tez savunma sınavına girip başarılı olması durumunda uzmanlık alan ve tez çalışması dersi "B" notu ile değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 7 - (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hâllerde Hakkari Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine aykırı olmamak koşuluyla ilgili mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu, Senato ve Enstitü Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu yönerge Hakkari Üniversitesi Senatosunca kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu yönerge hükümlerini, Hakkari Üniversitesi'ne bağlı Lisansüstü Eğitim Enstitüsü müdürü yürütür.